

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 15.

Indult Bétsből, Pénteken, Februárius' 20-dikán, 1829.

Nagy Britannia.

A' Parlamentomi Ülések megnyittatásakor tartatott Királyi Beszédnek folytatása.

„Ő Felsége nagy megelekedéssel jentli az Uraknak, hogy ezen munkálódások folyta alatt, a' legbarátságosabb egyesség uralkodott a' három Hatalmaságok mind szárazsi mind tengeri hadi seregeik között.“

„Fájlalja Ő Felsége, hogy az ellenégeskedések az Orosz Tsászár és az Ottomannus Porta között folyvást tartanak.“

„Ő Felsége az Orosz Tsászár által látta ezen hadakozás folytatása alatt, hogy szükséges volna, a' közép tengeren való jussait mint Hadakozó Hatalmasságnak ismét elővenni, 's ehez képest a' Dardanellák elzárását elhatározta és véghez is vitte.“

„Ezen elzárattatás az Ő Felsége alatt valóinak kereskedését éppen nem akadályoztatta, melly annál fogva folytattatott, mivel Ő Felsége a' Parlamentnek eleibe terjesztette, hogy a' Közép tenger neutralitás állapotjában vagyon.“

„Ámbár Ő Felsége és a' Frantzia Király kéntelenek voltak hadi erejeket az Orosz Tsászár hadi erejétől külön választani, annál fogva, mivel az Orosz Tsászár, mint hadakozó Hatalmasság jussait elővette; mindazáltal mégis a' legjobb egyetértés uralkodik a' három Hatalmasság között, a' mi abbeli igyekezeteket

illeti, hogy a' Londoni Szövetségnek többi rendelkezései bétöltessenek.“

„Alsó Házbeli Urak! Ő Felsége parantsolatja szerént tudtokra adjuk az Uraknak; hogy a' folyó esztendőre nézve megkívántató Status szükségének lajstroma, az Uraknak haladék nélkül eleikbe fog terjesztetni. Ő Fge számot tart az Urak buzgóságára, hogy Vele a' szükséges költségekre nézve megegyeznek, illő tekintetbe vévén a' Státus szükségait, és azon gazdálkodó megtakarításokat, mellyeket, Ő Fge a' Kormányozás külömbféle ágai-
ba kíván bevétetni.“

„Orömmel jelentheti Ő Felsége az Uraknak, hogy a' Jövedelem folyvást nevededik; különösen midön ez a' nevedés onnan jö, mivel az alsóbb Sorsúak szükségüket bövebb mértékben teljesítik, a' mi a' Nemzeti segedelem kútfök állandóságára és Népeinek jó állapotjára 's javára mutat.“

„Lordok és Urak! Irlandia állapotja tárgya volt az Ő Felsége szüntelen való gondoskodásának.“

„Fájdalommal látja Ő Felsége, hogy az egyesült Országnak ezen részében még most is fennáll az Egyesület, melly a' közönséges békességnek veszedelmes, a' polgári törvényes alkotmány lelkevel öszve nem fér, melly az Ő Felsége Alattvalói között a' meghasonlást és rossz szándékot táplálja, és a' melly, ha tovább megengedtetnék, Irlandia állapot-

jának tartós módon való jobbításában, a' legnagyobb igyekezetet is hijjábanvalóvá tenné.“

„Teljes bizodalját helyheztesi Ő Felsége a' Király Parlamentjének böltsességébe és segedelmébe, bizonyos lévén benne, hogy az Urak olly teljes Hatalmat adnak az Ő kezeibe, melly által illo Méltóságát fenn tarthatja.“

„Ajánlja Ő Felsége, hogy az Urak, ezen fő tzél elérödvén, egész Irlandia állandó állapotját fontolóra vegyék, és azon törvényeket megvizsgálják, mellyeknél fogva az Ő Felsége Római Catholicus Alattvalóitól bizonyos Polgári jusok megtagadtatnak.“

„Meg kell az Uraknak fontolni, ha valyon ezen megtagadtatások eltöröltethetnek e', a' nélkül, hogy a' mi Egyházi és Státusbeli Intézeteink, a' törvényesen bévett protestans Vallás fenntartása, az Országbeli Püspököknek és Papoknak 's az ő reájok bízott Ekklezsiáknak jussaik 's privilegiumaik tsonkultást szenvednének.“

„Ezek ollyan törvényes megállapítások, mellyeknek ezen protestans Országban folyvást szentül meg kell maradni, és a' mellyeknek épségeben való fenntartások Ő Felségének kötelessége és akaratja.“

„Ő Felsége hathatósan ajánlja az Uraknak, hogy ezen annyira fontos tárgyat vizsgálóra vegyék, melly Népeinek legkedvesebb érzéseit mélyen érdekli, és a' mellynek az egyesült Orzágnak tsendességét és egyességét bátorságba kell helyheztesni, ha a' dolog olly böltsességgel és mérsékléssel fontoltatik meg, a' minémű legalkalmatosabb arra, hogy az Urak tanátskozásáiból meghatározott következtetést lehessen várni.“

London, Febr. 7-kén. Tegnapp volt az első gyűlése a' Parlament két Házai-

nak a' Királyi beszédre küldendő Válasz Felírás eránt; a' Vítatásoknak tárgya majd csak nem egyedül a' Katholikus Kérdés vala. Hertzeg Wellington a' Felső Házban, 's Peel Ur az Alsó Házban kinyilatkozatták, hogy mihelyt a' Parlament meg fogja az Orzáglószéket hatalmazni a' Katholikus Egyesületnek eltörlésére, egyszerre Bill fog készíttetni az Emancipationra, mellyet a' Ministerek, még a' mostani Parlamentnek ideje alatt, eleibe fognak a' két Háznak terjeszteni. — A' Válasz Felírás (mellyben a' Királyi Beszédben kinyilatkozott gondolkozás tellyesen jóvá hagyattatik) mind a' két Házban, ellenmondás nélkül elfogadtatott.

Mi indította Hertzeg Wellingtont, a' ki a' Dr Curtishoz írott levelében a' Katholikus kérdést darab ideig feledékenységbe temettetni ohajtotta, és Peel Urat, a' ki az Emancipationnak mindig ellensége volt, az eddig való gondolkozásának illy reménytelen megváltoztatására? hihetően a' későbbi Parlamenti Ülésekben fel fog világosittatni.

Wilmot Horton Ur (a' kinek levelezését Fő Tiszt. Baines Urral közöljük) Olasz Orzágból vissza tért és Londonba megérkezett.

P á p a B i r t o k a.

(Folytatása a' W. Horton és Baines Urak között folyt levelezésnek)

3) Róma Dec. 15-kén 1828. Tisztelt Ur! Rendkívül örvendek, hogy illyen megelégitő Igazítást tehetett az Ur, O'Connell Urnak amaz állításán, mellyre a' f. h. 10-kén írt levelemben az Urat figyelmetessé tettem. De van még ennek az Urnak egy más állítása, vagy legalább kétséget nem szenvedő nyilvánossággal mondott Véleményje is, a' mellynek ha ellene nem mondanak, igen káros követ-

kezései lehetnek. Ezen állítás vagy Vélemény nyilván abból a tévelygésből eredt, a' mellyben (O'Connell Ur) az elébbi alkalmatossággal járt vala. Én felette óhajtom, hogy ebben a' második esetben is, világosságra jöjjön a' szoros igazság. A' dolog imigy van:

„A' Nov. 15-iki Galignanis Messengerben egy Protokollumát találám a' Katholikus Egyesület utóbbi Ülésének, mellyből megtetszik, hogy a' Norfolk-i Hertzeg a' következőképpen szólott: „Ő azt tanátsolja, hogy a' Britanniai Katholikusoknak Esedező levele képmény hangon íratassék; de bízik azomban, hogy olyan hangon nem fog íratatni, mellyből a' tetszenék meg, hogy „ők (a' Britanniai Katholikusok) semmi Rendszabást, mellyet az Országlószéknek tetszése lenne ajánlani, el nem fogadnak, ha azzal Kezességek járnának; ez, az ő vélekedése, mellyre érett gondolkozás vitte.“ Ezen alkalmatossággal Macdonell Ur (a' kiről O'Connell Ur későbbben azt állította, hogy az Irlandiai Katholikus Egyesületnek Agense Angliában) a' Norfolk-i Hertzegnek feljebbi tudománya ellen a' következő szavakkal protestált: „Egy szót a' határtalan Emancipatoria nézve. Ő, ezen tárgy felett való gondolkozását röviden és világosan megmondja; hogy azoknak a' kik őtet küldötték és a' kiknek képét viseli igazságosan eleget tégyen — a' kik ha az ő viseletével nem lennének megelégedve, tőle azon pillantásban megmenekedhetnek. Ő, részéről, minden Irlandiai Katholikust úgy tekintene, mint hazájának és Önn magának gyalázatos árulóját, ha mind ezek után a' mik történtek, reá akarna állani, hogy akárminémű Kedvezéseket tellyes és határtalan Emancipatio nélkül elfogadjon. Ő nagyobb nyomorúságnak tartja az Emancipatiot valami Kezesség mel-

„lett, mint a' mostani állapotot, és, bár „fájdalmasan esnék is néki, kötelességének hinné, ha illyes Rendszabások javalltatnának, azokban nemcsak részt nem venni, hanem Emancipatiot Kezességet 's mindent — abba hagyni.“ — Ezen ellenkező Vélekedésekre tzelozott O'Connell Ur azon beszédében, mellyet a' Nov. 25-iki Galignanis Messenger e'képpen közöl: „Irlandiai Katholikus Egyesület. Kedden gyűlése volt az Egyesületnek, mellyben O'Connell Ur, Parlament tagja vitte az Elölülést. A' ki is felállván megköszönte az Egyesület nevében Macdonell Urnak azon bátor és okos magaviseletét, mellyet az más alkalmatosságokkal is, midőn Hazájának Intereszszéjéről volna szó, de különösen az Angliai Katholikusoknak utolsó gyűlésében mutatott. Ő is kérte, hogy engednék meg néki gondolkozását kimondani, melly a' Norfolk-i Hertzegével és mind azon Katholikusokéval kik a' „Kezességeknek“ elfogadására hajlandók, egészen ellenkezik.“

„En nem akarom (így szól továbbá Horton Ur) O'Connell Urnak némmelly más kifejezéseit, mellyekkel értelmének megerősítésére élt, előhordani, és átaljában, nem vitatnám ezen két férjfiaknak különböző gondolkozásokat, kik közzül mindeniknek tellyes jussa van az egyszer kimondott gondolkozásában megmaradni, — ha O'Connell Ur ezen alkalmatossággal egy Auctoritást nem említett volna, a' mire, vélekedésem szerint, legkissebb jussa sem volt. Azt mondja, ugyanis, a' már az első levelemben is említett beszédében: „A' legjobb felelet és megigazítás, a' mit ő a' Norfolk-i Hertzegnek és a' Kezességek barátinak adhat, a' Pápa felelete, mellyet az, az Anglus Országlószéknek adott.“ De nem mondja, hogy ő azt a'

(költött) feleletet egészen elmondta e' vagy tsak részszerént. Ha valamit szóval ki lehet fejezni, ezt az egyszerű környül-állást bizonyosan ki lehetett volna; de a' mit Oconnel Ur igen titkolódzva el-rejtett, tsak ennyit mondván, hogy egy bizonyos Felelet, mellyet a' Pápa, az Egyháznak Atyja, a' mint ő nevezi, adott, Megigazító és dorgáló kifejezéseket foglal magában minden Irlandiai Katholikus eránt, a' ki az Emancipatio-Javallás mellett elfogadná. Mind addig míg Oconnel Urnak ez a' két értelmű beszéde fel nem világosítatik: azt hihe-tik az emberek, hogy a' Pápa a' Norfolk-i Hertzegnek véleményére valami Kárhoztató ítéletet mondott, vagy leg-alább hajlandó azt mondani.

„Arról nem kételkedem, soha sem is kételkedem, hogy a' Pápa, feltévé, hogy ezen tárgy eránt megkerestetnék, minden — Emancipatio-t illető — Politi-kai Rendszabásnak ellenére fogná magát kinyilatkoztatni, ha az, olyan Kezessé-gekkel lenne egybekötvetve, mellyek ál-tal a' Katholikusok Hitekben megszorít-atnának; de hogy minden, Kezességekkel járó Emancipatio-javallásnak, és min-deneknek, kik annak elfogadására haj-landók volnának, a' Pápa magát ellenek-re nyilatkoztatta volna: ez, egy olyan állítás, mellynek én semmi hitelt nem adok. Úgy hiszem inkább, hogy ez a' mondása Oconnel Urnak abból a' té-velygésből származott, mellyet az Ur már megigazított. Tudja az Ur, mennyi-re érdekel engem személy szerént ez a' dolog, a' mennyiben én vagyok az, a' ki ilyen Kezességeket (Garantien) javallásba tettem, mellyek által egyfelől a' Katholikusok sem Hitekben sem pol-gári jussaikban meg nem szorítottak, más felől a' Protestánsoknak fő aggodal-ma eloszlattatik. Ha az a' gondolkozás, mellyet Oconnel Ur a' Pápa-Széknek

tulajdonít, valósággal azé volna: úgy látnivaló, hogy a' kérdést ezen az úton próbálni megfejteni, hijjában való mun-ka lenne. Mikor én azt a' „Kezességet“ javallásba tettem, hogy Katholikus fun-damentomon vetem meg lábomat, a' men-nyiben a' Grattan Ur Auctoritás-sát használtam, a' kinek neve az Irlan-dusoknál örökre betses marad. Ez azt mondta az 1817-iki Parlamentben: „A' mi a' Garantiákat illeti, azt bizo-nyosnak tartom, hogy senki sem fogja magát, hogy megbetsülhetetlen jussokat nyerhessen, vonogatni olyan Kezességek-nek adásától, mellyek — a' nélkül, hogy a' Katholikus Hitét háborgatnák — a' Protestáns Vallásnak erőt és bátorságot adnak.“

„Ha Grattan Ur azt hitte volna, hogy erővel tellyes nyilatkoztatása, a' Pápa-Széknek gondolkozásával nem egyez meg: úgy ő is hijjában való munkának esmerte volna a' dolognak Practicus szempontból való szóra hozását. Én an-nál fogva bizvást megmaradok a' Grat-tan Ur gondolkozása mellett mind ad-dig, míg okom nem lesz azt hinni, hogy a' Római Szék (ezen egyedül való Au-c-toritás, mellyre én e' dologban hall-gatnék) magát ennek ellenére nyilatkoz-tatta ki. Úgy hiszem, elég világosan ki-jeleltem azon Pontot, a' melly felől én az Urtól Világosítást kérek, a' melly ál-tal az Ur nem tsak engem, hanem sok milliom embert megnyugtathat, a' kik aggodás és szorongattatás között nézik azon történeteknek folyását, mellyeknek a' Katholikus kérdésre befolyások van. Azt nem szükséges bővebben megírnom, hogy a' dolog, melly felől én az Urtól tudósíttatni kívánok, tsak az Oconnel Ur mondását illeti, a' mellyben ő a' Norfolk-i Hertzegnek vélekedése ellen kinyilatkoztatott kárhoztatását a' Pápa nevével és Auctoritással gyámo-

litja. — A' mi a' „Kezességel“ illeti, a' felől maga O c o n n e l U r, beszédében jobb gondolkozást mutatott. Azt mondja (lásd a' G a l i g n a n i s M e s s e n g e r t Nov. 25 kéről): „Ha az aggodásban lévő Hazafi Protestansoknak megnyugtatósára, valami elfogadható javallás tétetnék: senki nálam később nem lenne a' dolognak nyugodtan és értelmesen való megvitatására.“ Megvallom ezen szavak előtttem nem látszanak mást egyebet jelenteni mint azt, hogy ő készen van akármelly, K e z e s s é g e l j á r ó J a v a l l á s t, melly a' Katholika Vallást meg nem szorítja, tsendesesen és értelmesen tanátskozás alá venni. — Vagyok kész kötelességű,

W i l m o t H o r t o n.

(Bérekesztés következik.)

H a d i T u d ó s í t á s o k.

B u k a r e s t b ől Jan. 26-dikán. Gróf L a n g e r o n az Oláhországi és a' Duna jobb partján fekvő hadi seregek Vezére megtámadtatta M a l i n o v s z k y és G e r m a n Generálok vezérlése alatt három regementel a' K á l e nevű erősséget, melyet a' Törökök nem régiben Nicopoli várával általellenben hídvédül készítettek, és azt elvétette. Ez erős vár volt és nyári időben az ostromot is kiállotta volna; 's most nem telt bele egy óra, hogy azon seregeink erőt vettek. Benne öt zászló 30 ágyú és sok hadi szerek estek birtokunkba. Fogságba esett egy Basa, 60 tiszt és 350 köz ember, a' sántzokon pedig 250 ember esett el. Ugyan ekkor megtámadta Malinovszky Gen. T u r n o külső városait, melly Kále-hoz alig van egy ágyú lövésnyire, 's azokat elvette, Lakosait kardra hányatta, némelylek közülök a' fellegvárba futottak. A' várbeliek Nikopoliból hordtak naponként eleséget Kálén keresztül. Reményljük hogy

T u r n o vára is rövid nap feladja magát. — Ezen két verekedésben az Oroszok 2 tisztet és 80 köz embert vesztek, 250-en sebbe estek. Az Oroszok igen vitézül forgatták magokat.

Febr. 2-dikán költ Bukaresti tudósítások szerint Turno várát folyvást ostromolták az Oroszok, 's minthogy Nikopoliból nehezen mehet segítség, hihető, hogy sokáig nem tarthatja magát. — Gróf P a h l e n, hosszas távol léte után Jaszsziból Bukarestbe visszament. Beállván a' kemény tél; mind Bukarestben, mind körülbelől a' vidékén szünni kezdtek a' betegségek.

Sz. Pétervárából Febr. 2 dikán. A' Feltételek között, mellyek Várna általadásakor tétettek, az is ott volt, hogy a' Széresi Jussuff Basa Feleségei és ingó vagyonai ő neki Török Országból kiadásának. Erre nézve a' Samakhósi Jussuff Basának, ki az előtt Várnában Várnagy volt, a' familiája kezességül megtartatott. Minthogy a' Szultán felettébb megharagudott Jussuff Basára 's ötöt átok alá vetette, nem igen lehetett reményleni, hogy ezen feltételt teljesíttesse. Azomban a' mult December vége felé izent a' Nagy Vezér R o t h Generálisnak, hogy Jussuff Basa Feleségei és vagyonai a' Kamtsik vizéhez megérkeztek, 's azokat biztos embere által veheti, kérvén, hogy egyszersmind a' Samakhósi Jussuff Basa Familiáját szabadon bocsátná. Ez meg is történt és Jussuff Basának mindene utánna küldetett Odeszszába.

Legújabb tudósítások szerint az ellenség téli szállásokra oszolván tsendeségben van. A' mi Kozákjaink minden akadály nélkül száguldoznak Tsernovodi és Bazardtsik között, és a' Szilistriába vivő úton; ellenségre sehol sem találunk. A' Kamtsik partján, a' hol az út Várnából Burgászba visz, mintegy öt száz Török áll őrizeten. A' Duna mel-

lett fekvő városból nagy részént elosz-
lottak a' seregek. Erre nézve kénytelen
volt a' Porta Sumlából küldeni népet
Viddinbe; Tsapan Oglu Basa pedig, ki
10 ezer többnyire Azsiai lovassággal ér-
kezett meg Natoliából azonnal Szilisztria
és Rustsuk várakhoz küldetett, mellyek-
be seregét megosztotta, maga pedig egy
osztállyal Nikopolinál maradt. — Sum-
lában kevés hadi nép van, minthogy ele-
séget felette nehéz most oda szállítani.
E' miatt a' lovasság száma is nagyon meg-
fogyott. — Általában a' Török seregek
igen rossz állapotban vannak, 's mint-
hogy szokások ellen kénytelenek voltak té-
li táborozást próbálni, sok veszteséget
szenvettek, különösen lovaikban. Egy
része a' Seregeknek eloszlott kényszerít-
vén Tisztjeiket, hogy zászlóik elhagyá-
sára engedelmet adjon nekik.

Illyen környüállások között, nehe-
zen lehetne a' Törökök részéről a' ta-
vasz előtt olyan hadi próbatételeket vár-
ni, mint a' minémüekről a' külföldi új-
ságok mind untalan irkálnak.

Frantzia Ország.

Páris, Febr. 9-kén. A' Fő Rendek
Házának Deputatioja Febr. 7-kén
estve általnyujtotta Ő Felségének, a'
Háznak nevében készültt Válasz Felírást.
Ez a' Felírás igen szép; a' többek kö-
zött — minekutánna Frantzia Ország-
nak a' Külső Hatalmasságokkal való mos-
tani Politikai helyheztetése nagy megele-
gedéssel említettett — ez a' nevezetes hely
fordul benne elő: „A' Fő Rendek Háza
„szerentsésnek tartja magát, Felséges U-
„ram! hogy egész Frantzia Orzággal
„azt mondhatja, hogy a' Frantzia Nem-
„zeti Ditsőségnek záloga nem bízáttat-
„hatott volna érdemesebb kezekre, kik
„ezt a' drága kintset megörizzék mint a'
„mellyekben most a' Sz. Lajos, IV
„Henrik, és XIV Lajos Királyi-pál-

„tája, Mindeneknek javára és boldog-
„ságára illy tiszta fényben ragyog.“ —
A' Király a' Deputatiónak ekképpen vá-
laszolt: „Nagy örömmel értem az én Fő
Rendjeim Házának gondolkozását; és
gyönyörűséggel látom, hogy az, a' reá-
bízott fontos hivataloknak (Functions)
és Kötelességeinek tellyes kiterjedését
vóltaképpen érzi. Nem akarom hiú sze-
mérmetességből eltolni magamról azon
Egyhasonlítottatást, mellyet az Urak a' Sz.
Lajos, IV Henrik, és XIV Lajos
Uralkodása és az enyim között tettek.
Nem, Uraim, érzem Én, melly mélyen
állok ezen Öseimnek Virtusai és Talen-
tomai alatt; de ha, az Országomhoz va-
ló szeretetről van szó: úgy megvívok
minden Öseimmel, és a' Frantziáknak
megtudom mutatni, hogy Én arra a'
Vérre, melly ereimben foly, méltó va-
gyok. — Nem kételkedem, Uraim, buz-
góságokon, hogy azon fontos törvénye-
ket, mellyek az Én parantsolatomra az
Uraknak eleikbe terjesztettek, fundamen-
tatosan meg fogják vizsgálni. Állhatatos
bizodalommal hiszem, hogy az Égnek
segítségével ez az Ország-Gyűlés Jobbá-
gyaimnak boldogságához és Hazánk di-
tsőségéhez még valamit fog hozzáadni
tudni.“

Azt jegyzik meg az Ülésről, melly-
ben a' Fő Rendek Háza a' Felírást jóvá-
hagyta, hogy a' Cardinálisok, Érsekek,
és Püspökök abban a' pillantásban, mi-
dön a' voksolás elkezdődött, a' Szálából
eltávoztak. A' Követek Házában is ha-
sonló történt, midön a' Felírás voksra
botsáttatott. Az Ülés elején 318-an vol-
tak jelen; 's mikor voksolni kellett, csak
221-en voltak a' Követek, minthogy a'
jobb Oldalról majd mindenek ki-
mentek. A' 318 jelen lévők közzül, 213-
an fejér (jóvá hagyó), 8-an fekete (el-
lenző) golyóbisokat vetettek a' voksoló-
ládába.

Hertzeg Polignac Frantzia Követ az Anglus Udvarnál (a' ki a' minap, Londonból a' mint jelentették, bizonyos dologban, hirtelen hazahívattatott, és a' liberalis Ujságlevelektől, kik attól féltek, hogy a' Hertzeg, Minister fog lenni, kíméletlenül rágalmaztatott) a' Fő Rendek Házában a' Febr. 5-iki Ülésben egy Beszédet tartott, mellyben magát, azok ellen kik ötet a' Constitutio ellenségének hirdetik és kiáltják, menti vala.

Spanyol Ország.

Madrid Jan. 20-kán. A' Királyné néhány napok óta betegeskedik, de most már jobban kezd lenni. — Havannából egy Hajó érkezett, 55 napi útja után, Cadixba és azta' tudósítást hozta, hogy Spanyol Admirális Laborde, a' kinek 30,000 ember áll a' Kommandója alatt, Hajóival egyetemben Havannában nyugszik. A' minap az a' hír járt, hogy az Admirális a' mult Novemberben vagy Hayti vagy Déli Amerika ellen ki fog indulni seregével; de e' szerént nem tett semmi próbát a' régi Spanyol Birtokoknak vissza foglalására.)

Lombard Velentzei Királyság.

A' Vice Király Febr. 4-kén, Hitvélével és gyermekeivel együtt Velentzéből Majlandba elutazott, a' hová Ő Ts. K. Fő Hertzegsége Febr. 7-kén szerentsésen megérkezett. —

A' Cremonai Püspök, Fő Tiszt. Omobono Offredi Ur Jan. 28-kán életének 79 esztendejében megholt.

Moldva Ország.

Jaszsziba Febr. 8-dikán érkezett egy Kurír Sz. Pétervárából, melly Gróf Wittgensteinhoz azt a' tudósítást hozta, hogy Gróf Pahlen helyébe Zoltutsin Generális neveztetett ki Moldva és Oláh Országok ideig való Kormányo-

zónak és Díván Praesidensnek. — Jaszsziban és Moldvának egyéb részeiben is megszűntek a' betegségek uralkodni; itt a' városban több Orvosok neveztetek ki, hogy az egészség fenntartására annyival nagyobb vigyázattal legyenek.

Jaszsziban Jan. 9-dikén egy hosszú és 22 pontból álló Kormányozói rendelés adatott ki Gróf Pahlen által, melly az eddig való Igazgatóság helyébe Végre hajtó Hatalom név alatt állít fel új Kormányshéket. Ennek főbb foglalatoságai közzé tartozik, hogy valameddig ezt az Országot Orosz seregek foglalják el, az különösen a' hadi seregek tartása módjáról gondoskodják; az adó beszedését regulázza; mindenek felett a' Díván azon szoros törvények megtartására tétetik figyelmetessé, hogy az az egészségnek fenntartására mind a' fővárosban mind az Ország többi részeiben gondosan tartozik ügyelni, és minden módokat elővenni, hogy a' ragadó nyavalyák kiirtássanak és a' helységeken el ne terjedjenek. — Ez a' Végrehajtó Hatalom hat Fő Nemesekből vagy Bojárokból áll, a' kik mellé még egy Orosz hadi Tiszt és egy Tsászári Procurator vagy Ügyvédő is rendeltetik.

Elegetes Tudósítások.

A' Zágrábi Luna nevű Ujságban ezeket olvassuk Febr. 7-dikéről. Bosniában már elkezdődött a' hadi népnek rendbeszedése. Suluman Bányalukáról megindult hozzá tartozóival Travnik felé, hova a' Vezér ötet parantsolta. Hasonló parantsolatott vettek minden Kapitányok, kivéven a' Török Horvát Országiakat, hogy népeiket öszveszedjék és azokat minden hadi szerekkel és eleséggel felkészítve jó módba helyheztessek, a' kik ezen teljes igyekezettel rajta is vannak. Azomban mind ezek nagy titkolódással történnek, további rendeltetéseket ma-

gok a' Kapitányok sem tudják. Ali Namik Basa Kormányozónál gyakran Dívánok tartatnak Travnikban, a' hova hetenként jönnek két Tatórok Konstantzínápolyból titkos parantsolatokkal. Ugyan ilyen Kurírok szoktak a' Vezérhez és az alatta lévő Kapitányokhoz is küldetni. — Újra keményen és halálos büntetés alatt megtiltatott, hogy Bosnyák Országból semmi némű fegyver és eleség más Országba ki ne vitessék. Mindenek figyelemessége a' nem sokára kifejtődző történetekre van függesztve.

Magyar Ország.

Egerből Febr. 12 dikén. Nálunk, valamint hisszük másutt is a' Magyar Hazában, fényesen innepeltetett Ő Felső-gének születése napja. A' nagy Misét Ő Excellentiája a' Pátriarcha Ersek mondotta, mellyen mind a' Ts. Vármegye, mind a' Város részéről nagy számú sokaság jelent meg. Báró Geppert Regementjének egy egész Bataliona és a' Polgári Vadász sereg 's a' Város mozsarai hangosan jelentették a' napnak örvendességét. Ő Excellentiája gazdagon megvendégelte az egész Tiszti Kart a' Vármegye Tisztviselők nagy részét úgy a' Város Magistratusából is annak Érdemes Bíróját és egy más Tanátsbeli személyt.

J e l e n t é s.

Tiszt. Dóczy Jó'sef Úr Geographiájának már a' III-dik Darabja is sajtó

alatt vagyon, melly Svécziát, Norvégiát és Dániát foglalja magában. Az I-ső Darab után folyvást nyomtattatott ugyan a' II Rész, melly Frantzia Országot, Helvétziát, Nagy Britanniát és Irlandiát adja elő. De az utolsó Országgra nézve, olly nehézség adta elő magát, mellyet hirtelen eligazítani nem lehetett. Ez hátráltatta annak elkészülését a' mult hónap végére. Ez rövid nap elintéztetvén, a' két Darab hamar ki fog egymás után adatni, 's a' Könyváros boltokba elküldöztetni. — Az Első Részből elegendő Nyomtatványok találatnak Pesten Eggenberger, és Kassán Ns. Vajda Pál Urak, Debreczenben Csáthy Györgyné Asszony Könyváros boltjaikban, a' hol azokat a' Subscribens Urak által vehetik.

Méltóztassanak a' Subscribens Urak Neveiket felküldeni, hogy azok a' III-dik Darab végén megjelenhessenek. A' Subscriptio Martzius végéig elfogadtatik.

Örömmel látjuk és jelenthetjük, hogy a' „Természeti, Gazdasági, és Mesterségi esméretek Tára“ melly folyóírásban árkusonként kétszer adatik ki hetenként 's a' mellyről Ujságunk mellett a' bőv Jelentést már két ízben közlöttük, teljes folyamatban vagyon. A' Munka nagy 8-ad rétbén, tisztán és igen szép betűkkel nyomtattatik. Megesmer tetés végett másszor bővebb leírására kiereszkedünk.

Minthogy a' közelebb kiadatott 14-dik számú Újság a' Correctura után megzavartatott és hibásan rakatott el, némelly hibái meg sem jobbítottak; jónak találta a' Redactio azt újra kinyomtatni, 's a' jövő Kedden kiadandó Újság mellett újra elküldözni. Ez által a' hibás árkus feltseréltetvén, az félre vettethetik. A' mai Ujság mellett az Olvasó Könyvtárnak 6-dik árkusát minden Érdemes Olvasóinknak megküldjük.